

יְהוֹשֻׁעַ בָּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וַצֵּא הַלְחֵם בְּעַמְלֶק, דִּילָךְ הָאִי קָרְבָּא דְלַתְתָּא, וְאֵנָּא אֲזַדְרִו לְקָרְבָּא דְלַעִילָא. בָּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים, זַפְאִין בְּנֵי זַפְאִין, דִּיתְחַזִּון לְמַהֵךְ עַמְךָ.

הָזֶה שְׁלֹמֹה, וְאֵנִי אֲזַדְרִו לְקָרְב שְׁלֹמֹעֲלָה. בָּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים - צְדִיקִים בְּנֵי צְדִיקִים, שְׂרָאוּיִים לְלַכְתָּ עִמָּךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעַה שִׁיצַא יְהוֹשֻׁעַ נֶעַר, הִתְעוֹרֵר הַנֶּעַר שְׁלֹמֹעֲלָה וְהִתְתַּקֵּן בְּכַמָּה תְּקוּנִים, בְּכַמָּה כְּלֵי זֶזֶן שֶׁהִתְקִינָה לוֹ אָמוֹ לְקָרְב הָזֶה לְנֶקֶם אֶת נִקְמַת הַבְּרִית, וְהִינּוּ מֵה שְׂכָתוֹב (וּיְקָרָא כּו) חֶרֶב נִקְמַת נֶקֶם בְּרִית. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חֶרֶב. לְפִי חֶרֶב וְדָאִי, וְלֹא לְפִי רַמְחִים וְכַלֵּי זֶזֶן, אֶלָּא בְּחֶרֶב וְדָאִי הִיא, זֹו שְׁנִקְרָאת חֶרֶב נִקְמַת נֶקֶם בְּרִית.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעַתָּא דְנָפִיק יְהוֹשֻׁעַ נֶעַר. אַתְּעַר נֶעַר דְלַעִילָא, וְאַתְתַּקֵּן בְּכַמָּה תְּקוּנִין בְּכַמָּה זַיִינִין, דְאַתְתַּקִּינַת לִיה אַמִּיהָ, לְקָרְבָּא דָּא, לְנִקְמָא נּוֹקְמָא דְבְרִית. וְהִינּוּ דְכְּתִיב, (וּיְקָרָא כּו) חֶרֶב נּוֹקְמַת נֶקֶם בְּרִית, וְדָא הוּא רְזָא דְכְּתִיב, וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עַמְלֶק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חֶרֶב. לְפִי חֶרֶב וְדָאִי, וְלֹא לְפּוּם רּוֹמְחִין וְזַיִינִין, אֶלָּא בְּחֶרֶב וְדָאִי הִיא, הָאִי דְאַקְרִי חֶרֶב נּוֹקְמַת נֶקֶם בְּרִית.

וּמִשָּׁה אַתְתַּקֵּן לְקָרְב שְׁלֹמֹעֲלָה. וַיְדִי מִשָּׁה כְּבָדִים, כְּבָדִים מִמֶּשׁ, נְכַבְדִּים, קְדוּשִׁים, שְׁלֹא נְטֻמָּאוּ לְעוֹלָמִים. נְכַבְדִּים שְׂרָאוּיִים לְעַרְףָּ בְּהֵם קָרְב שְׁלֹמֹעֲלָה. וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׁמְרוּ תַחְתּוֹ וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ, מִשׁוּם שִׁישְׂרָאֵל שְׂרוּיִים בְּצַעַר, וַיְהִי עִמָּהֶם בְּצַעֲרָם.

וּמִשָּׁה אַתְתַּקֵּן לְקָרְבָּא דְלַעִילָא, וַיְדִי מִשָּׁה כְּבָדִים: כְּבָדִים מִמֶּשׁ, יְקִירִין, קְדִישִׁין, לֹא אֶסְתַּאבְּן לְעַלְמִין. יְקִירִין דְאַתְתַּחַזִּון לְאַגְחָא בְּהוּ קָרְבָּא דְלַעִילָא. וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׁמְרוּ תַחְתּוֹ וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל שְׂרִיִין בְּצַעֲרָא, וַיְהִי עִמָּהוֹן בְּצַעֲרִיהוֹן.

וְאַהֲרֹן וְחֹרֵר תְּמַכּוּ בְיָדוֹ מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדוֹ אֲמוּנָה וְגו'. מֵה זֶה תְּמַכּוּ בְיָדוֹ? אֲמוּנָה. (אֲמוּנָה, אֲמוּנָה וְדָאִי) וְכִי עַל שְׂאֵהֲרֹן וְחֹרֵר תְּמַכּוּ אֶת יָדוֹ, הִינּוּ יָדוֹ אֲמוּנָה? אֶלָּא מִשָּׁה עֲשֵׂה הַכֹּל בְּחֻקָּהּ מֵה שַׁעֲשֵׂה. אֵהֲרֹן וְחֹרֵר - זֶה מְצַדּוֹ וְזֶה מְצַדּוֹ, וַיָּדוּ בְּאֲמָצַע, וְלִכְּן וַיְהִי יָדוֹ אֲמוּנָה, אֲמוּנָה. אֵהֲרֹן כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר הַצֵּד שְׁלוֹ, וְחֹרֵר כְּדִי שִׁיתְעוֹרֵר הַצֵּד שְׁלוֹ, וְהִינוּ אוֹחֲזִים בְּיָדוֹ מִכָּאן וּמִכָּאן, שִׁימְצַא סִיּוּעַ שְׁלֹמֹעֲלָה. וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגַבְר יִשְׂרָאֵל. כְּאֲשֶׁר יָרִים - שְׁזַקֵּף יָמִין עַל שְׂמָאל, וְהִתְכַּוֵּן בְּפִרְשַׁת יָדוֹ. וְגַבְר יִשְׂרָאֵל - יִשְׂרָאֵל שְׁלֹמֹעֲלָה (תְּפָאֲרַת). וְכְאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגַבְר

וְאַהֲרֹן וְחֹרֵר תְּמַכּוּ בְיָדוֹ מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדוֹ אֲמוּנָה וְגו'. מֵאִי תְּמַכּוּ בְיָדוֹ. אֲמוּנָה. (אֲמוּנָה, מְהִימְנוּתָא וְדָאִי) וְכִי עַל דְאַהֲרֹן וְחֹרֵר תְּמַכּוּ לִידוֹ, הוּוּ יָדוֹי אֲמוּנָה. אֶלָּא, מִשָּׁה כֹּלָא בְּחֻקָּתָא עֲבִיד מֵה דְעֲבִיד. אֵהֲרֹן וְחֹרֵר, דָּא מְסַטְרָא דִּילֵיהָ, וְדָא מְסַטְרָא דִּילֵיהָ, וַיְדוּי בְּאֲמָצַעִיתָא, וְעַל דָּא וַיְהִי יָדוֹ אֲמוּנָה, מְהִימְנוּתָא. אֵהֲרֹן בְּגִין דִּיתַעַר סְטְרָא דִּילֵיהָ, וְחֹרֵר בְּגִין דִּיתַעַר סְטְרָא דִּילֵיהָ, וְהוּוּ אֲחִידִין בִּידוֹי מִכָּאן וּמִכָּאן, דְאַשְׁתַּכַּח סִיּוּעָא דְלַעִילָא.

וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יָדוֹ וְגַבְר יִשְׂרָאֵל. (שְׁמוֹת) כְּאֲשֶׁר יָרִים: דְּזַקִּיף יָמִינָא עַל שְׂמָאלָא, וְאַתְכּוּוֹן בְּפִרְשׁוֹ דִּידוֹ. וְגַבְר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דְלַעִילָא. וְכְאֲשֶׁר

עמלק - בשעה שישאל למה
שוככים בתפלתם, לא יכולים
ידי משה לעמד בזקיפות, וגבר
עמלק. מכאן למדנו, אף על פי
שהפקח פורס את ידיו בקרבן
כדי לתקן את עצמו בכל -
ישראל צריכים להמצא עמו
בתפלותיהם.

שנינו, בקרב הזה של עמלק,
נמצאו עליונים ותחתונים, ולכן
ויהי ידיו אמונה, באמונה כראוי.
ויהי ידיו אמונה, ויהיו ידיו הנה
צריך להיות! אלא משום שהכל
תלוי בימין כתוב ויהי. וכתוב ידיו
משום שהוא עקר הכל. וכתוב
(שמות טו) ימינך ה' נאדרי בכח
ימינך ה' תרעץ אויב.

ויאמר ה' אל משה כתב זאת
זכרון בספר וגו'. בא ראה מה
כתוב למעלה? ויחלש יהושע
את עמלק ואת עמו לפי חרב.
ויחלש? ויהרג הנה צריך להיות!
אלא ויחלש כמו שנאמר (ישעיה
יד) חולש על גוים. יהושע הנה
חולש עליהם, ואותה חרב נקמת
נקם ברית הורגת אותם, שכתוב
לפי חרב, כמו שנתבאר.

כתב זאת זכרון, זאת דוקא.
ושים באזני יהושע, שהרי הוא
עתיד להרג מלכים אחרים. פי
מחה אמה, מחה - למעלה,
אמה - למטה. זכר - זכרון של
מעלה ומטה.

אמר רבי יצחק, כתוב פי מחה
אמה, וכתוב (דברים כה) תמחה את
זכר עמלק. אלא, אמר הקדוש
ברוך הוא, אתם מחו את זכרוננו
למטה, ואני אמה את זכרוננו
למעלה.

אמר רבי יוסי, עמלק הביא
עמו עמים אחרים, וכלם
פחדו לקרב לישראל חוץ
ממנו, ולכן יהושע הנה חולש
עליהם. רבי ייסא אמר, ויחלש

יניח ידו וגבר עמלק, בשעתא דישראל לתתא,
משתפכין מצלותא, לא יכלין ידי משה
למיקם בזקיפו, וגבר עמלק. מכאן אוליפנא,
אף על גב דכהנא פריש ידוי, בקרבנא, לתקנא
גרמיה בכלא, ישראל בעיין לאשתפחא
בצלותהון, עמיה.

תאנא, בקרבא דא דעמלק, אשתכחו עלאין
ותתאין, ועל דא, ויהי ידיו אמונה,
בהימנותא כדקא חזי. ויהי ידיו אמונה. ויהיו
ידיו מיבעי ליה. אלא, בגין דתליא כלא
בימנא, פתיב ויהי. וכתוב ידיו, בגין דהוא
עקרא דכלא. (שמות טו) ימינך ה' נאדרי
בכח ימינך ה' תרעץ אויב.

ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר וגו'.
(שמות יד) תא חזי, מה כתיב לעילא,
ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב.
ויחלוש, ויהרוג מיבעי ליה. אלא, ויחלוש,
כמה דאתמר, (ישעיה יד) חולש על גוים. יהושע
הנה חולש עליהו, ויהוא חרב נוקמת נקם
ברית קטיל לון, דכתיב לפי חרב כמה
דאתמר.

כתב זאת זכרון, זאת דיקא. ושים באזני
יהושע, דהא הוא זמין לקטלא מלכין
אחרנין. פי מחה אמה. מחה: לעילא.
אמה: לתתא. זכר, דוכרנא דלעילא ותתא.
אמר רבי יצחק, כתיב פי מחה אמה, וכתוב
(דברים כה) תמחה את זכר עמלק. אלא,
אמר קדשא בריך הוא, אתון מחון דוכרניה
לתתא, ואנא אמה דוכרניה לעילא.

אמר רבי יוסי, עמלק עמין אחרנין אייתי
עמיה, וכלהו דחילו לקרבא בהו
בישראל, בר איהו. ובגין כן, יהושע
הנה חולש עליהו. רבי ייסא אמר,